

	Anlægsudgift januar 1985 ekskl. moms m.v. mia. kr.	Saltholdighed i Bornholmsbas- sinets øvre lag promille
Projekt 3 a: Anlægsøkonomisk optimalt projekt	8,0	7,0
Projekt 3 b: Ændringer af 3 a med »nulblokering«	9,8	7,8

Grundlaget for resultaterne i denne rapport var følgende: Det blev beregnet, hvor meget vandstrømmen gennem Storebælt, til og fra Østersøen, ville blive reduceret som følge af lange dæmninger og tunnelramper samt bropiller. Med den på det pågældende tidspunkt foreligende stationære langtidsmodel blev derefter beregnet formindskelsen af saltholdigheden i det øvre lag af Bornholmsbassinet (øst for Bornholm), jf. tallet 7,0 promille for projekt 3 a ovenfor. Derefter blev det undersøgt, hvilke afkortninger af dæmninger og tunnelramper med tilhørende forlængelser af bro- og tunnelstrækninger der ville være nødvendige, hvis vandstrømmen skulle være den samme som under de nuværende forhold. Da disse ændringer ikke var tilstrækkelige til at opnå det fornødne gennemstrømningsareal, blev det desuden foreslået, at der i Østerrenden skal udføres såkaldte kompensationsudbygninger.

Som det vil ses, var den formindskelse af saltholdigheden, som fremgik af de daværende beregninger, således den afgørende årsag til, at man fra teknisk side gik over til at udvikle »nulblokeringsløsninger«.

Da forhandlingerne mellem regeringen og Socialdemokratiet efter den tekniske afkla-

ringsfase i efteråret 1985 gik ind i den politiske fase i foråret 1986, havde forhandlingsparterne således ikke nogen anden rimelig mulighed end at vælge en »nulblokeringsløsning«, såvel for 1. som 2. etape. Dette valgte man så at udtrykke gennem formuleringen »sikres en uændret vandgennemstrømning i Storebælt«.

At det under overvejelserne i Ministeriet for Offentlige Arbejder, Fiskeriministeriet og Miljøministeriet var nødvendigt at se med megen alvor på salt- og iltindholdet i Østersøen, kan illustreres med nedenstående Tabel 1, som indgik i det materiale, som af statsbiolog Ole Bagge fra Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser blev forelagt ved et møde i Dansk Ingeinørforening den 28. oktober 1986.

Torskeæggene svæver frit i vandet i en dybde (50–70 m), hvor saltholdigheden svarer til æggenes vægtfylde. Diagrammerne over antal æg pr. m³ viser, at der er en kritisk undergrænse på ca. 11 promille salt, og at hovedparten af æggene befinder sig i lag med 11–15 promille. Inden for dette område er det iltindholdet, som er afgørende for æggenes levedygtighed, med en kritisk undergrænse på 40 pct. mætning.

Tabel 1: Torskeæg i forskellige områder af Østersøen

Gydeområde	Saltholdighed promille	Iltindhold ml/l	Dødelighed af torskeæg pct.	Antal æg pr. m ²
Bornholmsdybet	13 –16	0,5–4,7	91,1	52
Gdansk-dybet	9,8–12,8	0,8–4,0	92,8	21
Søndre Gotlandsdyb	10 –13	0,6–3,5	93,5	25
Mellemste Gotlandsdyb	10 –13	0,2–1,7	95,2	32
Nordre Gotlandsdyb	9,5–11,9	0,2–1,0	99,2	3,5

Tabellen viser, at man ikke fra dansk side ville kunne tage ansvaret for en reduktion af

salt- og iltindhold. Men den viser – sammen-